

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

8. De Concessione Præbendæ, & Ecclesiæ non vocantis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

palem exercentes. Jurisdictio autem quasi Episcopalis præter specialia privilegia certis Prælati competenti, acquiratur etiam per incorporationem pleno jure, scilicet quoad spiritualia & temporalia. Gloss. in Clement. 1. in verbo proprii. de Rebus Ecclesiæ non aliendis. Chokier. de Jurisdictione ordinarij in exemptis. parte. 1. q. 9. n. 9. & parte. 4. q. 20. Et quod jurisdictio quasi Episcopalis, & in specie potestas approbandi confessarios præscriptio præteritum immemorialis temporis acquiratur, docet Panorm. in cap. cum non liceat. 12. de Præscript. n. 17. Barb. de Offic. Episc. p. 3. alleg. 72. n. 183. & alleg. 127. n. 14. alleg. 129. n. 9. quibus tamen hodie Episcopi locorum vigore Constitutionum superius allegatarum contradicunt, & possent adhuc pro utraque parte multa dici, sed brevitate causa superfedemus, & majori judicio relinquimus.

9. Sed quid circa validitatem Sacramentorum censendum, quæ Regulares non approbati ab Episcopo prius administrarunt, antequam per sententiam legitimi Judicis ad petendam approbationem condemnati sunt? Pro validitate respondendum: nam posito etiam, approbationem Episcopi esse necessariam, quamdiu tamen bonâ fide, & cum titulo parochiali à Prælati, quibus jus conferendi parochiam competit, exponuntur, & communi hominum existimationi legitimi curati creduntur, à lege suppletur jurisdictio propter communem hominum utilitatem, qui non debent in re gravis monenti decipi, & locum habet, quod dicitur: *communis error jus facit.* quando defectus non est ex jure naturali vel divino, sed tantum ex humano positivo. ut in præfenti, arg. l. Barbarius. 3. de Offic. Prætoris. Joan. Sanch. in Selectis disp. 44. n. 3. Tannerus de Penitentia disp. 6. q. 9. dubio 3. sub. n. 53. Trulench. in praxi Resolut. Sacrament. lib. 4. c. 9. dubio 5. num. 13.

* * * * *

TITULUS VIII.

De Concessione Præbendarum, & Ecclesiæ non vacantis.

SUMMARIUM.

1. Præbenda non vacans non conferenda.
2. Beneficium quot modis vacare dicatur.
3. Beneficium de jure vacans, & ab alio petente impetrans debet facere hujus possessionem.
4. Beneficij vacatori promisso non valet.
5. Expectative gratiæ hodie per Consi. Tit. 1.

Generalis Regula hujus Tituli quod præbendam aut Ecclesiam vacantem alteri contere non licet, & collatio de facto attentata nulla & inane censeri debeat, cum nemini jus suum culpa sua, aut causa publica auferendum sit. *c. 1. hoc tit.*

Ad cujus rei intellectum sciendum est, beneficium triplici modo dici vacans, scilicet aliquando beneficium vacat *de facto* nimirum: quia nimirum de facto nullus qui actualiter possideat, adeit tamen aliquis qui titulum, & jus ad beneficium habet, e. g. quando beneficiatus est vi deceptus in iusto metu adactus ad beneficium nunc nandum. Et hæc vacatio non sufficit, ut alteri beneficium conferri possit, quia pro tali beneficio non est vacans, quia iure ad aliquem pertinet, licet is huc de facto in possessione non sit.

II. Beneficium aliquando vacat *de iure tantum*, ut cum aliquis illud detinet iniuste v. g. si accepit ex collatione illius, qui conferendi non habuit: si ob hoc aut susceptionem secundi beneficii incompatibilis ipso jure privatus sit. Et hoc tantum sufficit, ut beneficium conferri, & mitti possit, ita tamen, ut Episcopus, qui quam novum beneficiatum in corpore possessionem introducat, prius ad vacandum

possessionem, an forte ex dispensatione, vel alia causa jus retinendi beneficii habet, cap. licet Episcopus. 28. ubi Glossa. in verbo. retinendi. de Præbendis in 6.

¶ Deinde illud etiam speciale est, quod si quis velit beneficium de facto ab alio possessum à summo Pontifice impetrare, debet huius possessionis in supplicatione facere mentionem, alias re scriptum impetratum subsequitur censetur. Textus & DD. cum nostris. 6. hoc tit. Atque huc pertinet Regula de annuali possessore. superius in Tit. de Præbendis. inter Regulas Cancellariæ 35. relata.

¶ III. Denique beneficium aliquando vacat tam de iure, quam de facto, ut per mortem beneficiarii, privationem vel libertatem resignationem. Et hæc vacatio est propria dicta, & plena vacatio, ex qua potest, & debet alteri beneficium conferri.

¶ Præterea ad excludendum votum captandæ mortis alterius non tantum beneficium non vacans actualiter conferri nequit, sed etiam Episcopus, vel quicumque ordinarius collator alteri illud beneficium promittere in tempus, quo vacare incipiet, prohibetur. c. 2. §. 3. hoc tit. ita ut nec promissio in genere de beneficio primo vacaturo sustineatur. s. ex tenore 13. eod. tit. Item licet de iure Decretalium valuerit promissio generalior, v. g. si Episcopus promississet alicui beneficium, quamprimum se facultas obtulerit, quamprimum potuerit &c. c. accedens. 14. h. tit. id ipsum tamen deinde à Bonifacio VIII. in cap. 2. eod. tit. no. 6. correctum est, ut ne talis quidem promissio valere, vel Episcopum obligare debeat, eo quod sub tali pallio verborum generalium in effectu latere videatur promissio beneficii primò vacaturi.

¶ Qualiter etiam mandata de providendo, & gratia, quæ expectativa dicuntur, nemini amplius etiam Collegiis, U-

niversitatibus, Senatibus, & alijs singularibus personis et tam sub nomine indulti, aut ad certam summam, vel alio quovis colore concedi debeant, nec hætenus concessis cuiquam uti liceat, vid. tex. in Concil. Trid. & ibidem Declarat. Card. ac Barb. in Collect. s. ff. 24. de Ref. c. 19. Gonz. ad Reg. 8. Cancellar. §. 1. Proem. num. 64.

Item in eodem Concilio Tridentino dicto c. 19. statutum est, ne quæcunque gratia ad vacatura beneficia, nec indulta ad alienas Ecclesias alicui etiam Cardinali amplius concedantur, quò tamen pertinentea, & videri debent, quæ superius in Tit. de Clerico ægrotante. circa coadjutorias cum futura successione dicta sunt.

¶ Caterum quòd in eodem Concilio de reservationibus quoque mentalibus fiat mentio, non est intellegendum de reservationibus generalibus, quæ fiunt per Regulas Cancellariæ, & pro nulla certa persona: quia in his reservationibus non subest periculum captandæ mortis, quando nemo in specie habet jus ad beneficium reservatum, antequam vacet, sed tantum de reservationibus, quæ pro certa aliqua persona in specie olim frequenter fiebant, quam perionam si Pontifex non exprimebat, sed in mente retinebat, dicebatur RESERVATIO MENTALIS. Gonz. d. l. n. 67. Barb. d. cap. 19. Trid. num. 4.

TITULUS IX.

Ne Sede vacante aliquid innoveretur.

SUMMARI A.

1. Sede vacante nihil esse innovandum, & tamen jurisdictionem ad capitulum devolvi, qualiter & quibus casibus intelligatur?
2. Episcopo contra exemptos quando & sub qua verborum forma deus jurisdictionis?

R 11 3

3. Ca-